

МОНИТОРИНГОВ ДОКЛАД

за 2025 г.

за реализацията на План за действие на община „Тунджа“ в изпълнение на Областната стратегия за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация в област Ямбол за периода 2021-2030

*/Приет с Решение № 696/29.01.2026 г. от Протокол № 33/29.01.2026 г.
на Общински съвет „Тунджа“/*

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият Мониторингов доклад за 2025 г. е изготвен от Звено за мониторинг и оценка на плана, определено със Заповед на Кмета на Община „Тунджа“.

Планът за действие на Община „Тунджа“ в изпълнение на Областната стратегия за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация в област Ямбол за периода 2021-2030 е приет с Решение на Общински съвет „Тунджа“ №576 от Протокол №31/27.10.21 г. Той е съобразен с национални стратегически документи и разписаните в тях приоритети и цели. В него, както и в Плана за действие като документ, терминът „роми“ се използва като общ термин, който включва групи от хора, които имат повече или по-малко сходни, но не едни и същи културни и социални характеристики. Самоопределянето им също може да бъде различно. Приложен е целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение от ромски произход, който не изключва оказването на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи.

В голямата си част политиките на община „Тунджа“ се реализират с ресурсите на външно финансиране. През годините, в диалог с хората, са реализирани много проекти, насочени към уязвими групи. Продължава изпълнението и кандидатстването с нови проектни предложения. Идентифицирани

са редица проблеми на ромската общност, благодарение на Местната активна група, създадена в изпълнение на програмите РОМАКТ и РОМЕД 2, на здравни медиатори, на образователни медиатори/ сътрудници, на местната общност.

За да бъде реализиран успешно Плана за действие на Община „Тунджа“ е необходимо този диалог да продължи, тъй като пълноценното приобщаване на ромите и на уязвимите общности като цяло предполага тяхното участие в процеса на планирането и на изпълнението на местните политики.

Не на последно място следва да се отбележи, че политиките на община „Тунджа“ за приобщаване на гражданите от ромски произход или лица от други уязвими групи не са самоцелни, а част от една последователна концепция за хората, като се отчитат спецификите на средата на живот в малките населени места. Работата на общината е насочена в полза на всички жители на общината, осигурен е равен достъп до образование и социални услуги, а дейностите за подобряване на инфраструктурата и средата за живот продължават.

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА

Административно-териториалната структура на общината включва 44 населени места от селски тип.

Информацията за брой, структури на населението, демографски процеси за област Ямбол публикувана от Териториално статистическо бюро – Югоизток, отдел „Статистически изследвания - Ямбол“ сочи следното:

БРОЙ И СТРУКТУРИ НА НАСЕЛЕНИЕТО:

Населението на област Ямбол към 31 декември 2024 г. е 105 429 души, което представлява 1.6% от населението на страната.

В област Ямбол мъжете са 51 063 (48.4%), а жените - 54 366 (51.6%)

Разпределението по общини е както следва: на 1 000 мъже в община Ямбол се падат 1 101 жени, следват общините Болярово - 1 041, Тунджа - 1 027, Елхово - 1 022 и община Стралджа - 994 жени.

Към 31.12.2024 г. децата до 15 години са 16 021, или 15.2% от общия брой на населението в област Ямбол.

Относителният дял на населението под 15 години е най-висок в община Стралджа - 19.4%, следват общините Ямбол - 15.6%, Тунджа - 13.8%, Елхово - 13.0% и Болярово - с 11.9%.

През 2024 г. в област Ямбол лицата от 15 до 64 навършени години са 60 892 души, или 57.8% от общия брой на населението в област Ямбол.

Относителният дял на населението от 15 до 64 навършени години е най-висок в община Ямбол - 59.8%, следват общините Елхово - 58.6%, Стралджа - 55.1%, Болярово - с 54.6%. Най-нисък е делът на посочената група в община Тунджа - 53.1%.

В края на 2024 г. лицата на 65 и повече навършени години са 28 516, или 27.0% от населението на областта.

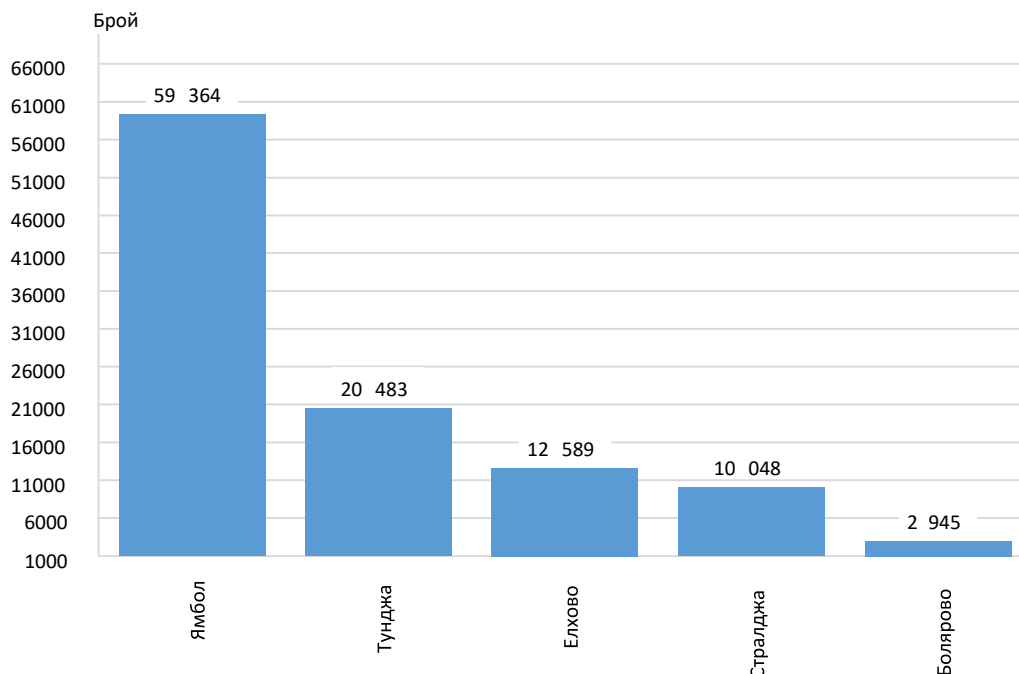
Делът на лицата на 65 и повече навършени години е най-висок в общините Болярово (33.5%), Тунджа (33.1%), Елхово (28.4%) и Стралджа (25.5%). Най-нисък е делът на възрастното население в община Ямбол (24.6%).

Към 31.12.2024 г. общият коефициент на възрастова зависимост в област Ямбол е 73.1%, т.е. на всеки 100 лица в зависимите възрасти (под 15 и над 65 години) се падат 137 лица в активна възраст.

Най-неблагоприятен е коефициентът на възрастова зависимост в община Тунджа (88.4%), следват общините Болярово (83.1%) и Стралджа (81.5%). Сравнително по-благоприятен е този коефициент в общините Елхово (70.7%) и Ямбол (67.2%).

Застаряването на населението през годините води до повишаване на неговата средна възраст, която в края на 2024 година е 46.3 години.

Фиг.2. Население към 31.12.2024 г. по общини в област Ямбол

/изт. сайт Териториално статистическо бюро – Югоизток Отдел „статистически изследвания - Ямбол“/

Към 31.12.2025 година жителите на Община „Тунджа по постоянен адрес са 20 051 души. От тях 16 532 с настоящ адрес в населеното място, 357 с настоящ адрес в населено място на общината и 3162 с настоящ адрес извън общината. Жителите на общината по настоящ адрес са 23 247 души. От тях 16 532 с постоянен адрес в населеното място, 357 с постоянен адрес в населено място на общината и 6358 с постоянен адрес извън общината.

Ежегодно през януари се осъществява приемането на трите вида регистри – за раждане, брак и смърт, като след приключването им за 2025 г., започва съхранението им в административната сграда на Община „Тунджа“.

През изминалата 2025 г. има пресъставени 40 акта по гражданско състояние на български граждани, които имат актове, съставени в чужбина, раждане, брак и смърт, както следва:

- съставени 31 акта за раждане;
- съставени 5 акта за граждански брак;
- съставени 4 акта за смърт.

Родените деца са 199 с постоянен адрес на територията на Община „Тунджа“.

Сключени са 46 акта за граждански брак на територията на Общината, от които 7 от тях са с изнесен ритуал и 2 брака сключени през почивни и празнични дни в сградата на кметствата.

Съставените актове за смърт са 305 акта, а починалите лица 405 по постоянен адрес на територията на Общината.

БРОЙ НА НАСЕЛЕНИЕТО ПО ЕТНИЧЕСКИ ГРУПИ

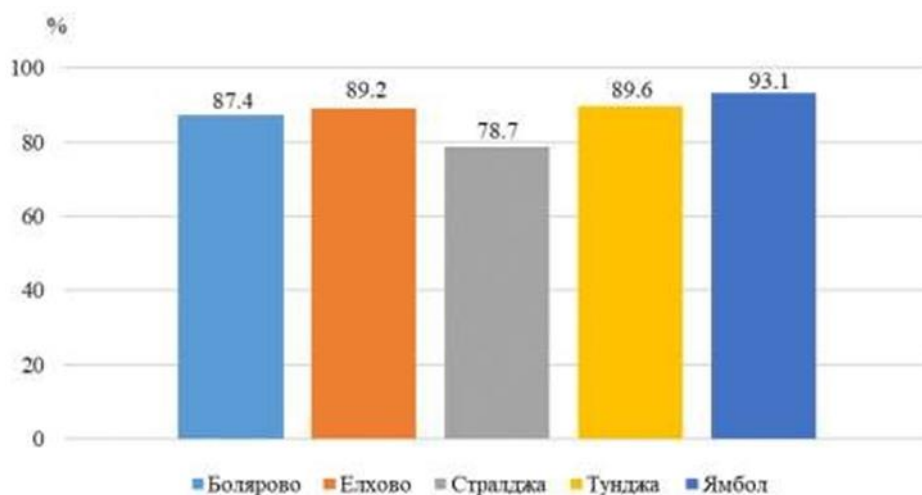
В Етнокултурни характеристики на населението в област Ямбол към 7 септември 2021 година /изт. сайт НСИ, Териториално статистическо бюро – Югоизток Отдел „Статистически изследвания – Ямбол / се посочва, че при последните три преброявания въпросите, свързани с етнокултурните характеристики, са доброволни. Използваните дефиниции и методология, както и формирането на въпросите и отговорите в преброителната карта са изцяло съобразени с основните принципи и препоръки на ООН, свързани с изучаването на населението по етнически и религиозни признаци:

- ✓ Доброволност на отговорите;
- ✓ Самоопределение;
- ✓ Възможност за свободно записан отговор.

САМООПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ЕТНОС

Към 7 септември 2021 г. българската етническа група в област Ямбол обхваща 90 733, или 90.4% от лицата, отговорили на въпроса за етническа принадлежност.

Фиг. 1. Относителен дял на самоопределилите се към българската етническа група по общини към 7 септември 2021 година

Лицата от ромската етническа група са разпределени териториално във всички общини на областта.

Сред трите основни етнически общности в област Ямбол най-висок е дялът на младото население (0 - 14 навършени години) при ромите - 32.6%, следван от дялът на младите при турската етническа група (15.9%) и най-нисък е този дял при българската общност - 10.4%.

ОБРАЗОВАНИЕ И ЕТНОС

Наблюдават се съществени различия в образователната структура на населението по етническа принадлежност. Докато при самоопределилите се като българи на седем и повече навършени години 74.2% са с високо образование (20.8% с висше и 53.4% със средно), то при населението от турската етническа група с високо образование са 28.7% (4.7% с висше и 24.0% със средно), а при ромския етнос относителният дял на този показател е 11.6%, съответно 0.3% с висше и 11.3% със завършено средно образование.

ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ И ЕТНОС

Безработицата в област Ямбол е най-висока сред самоопределилите се от ромската етническа група - 45.8%.

В Етнокултурните характеристики на населението в област Ямбол към 7 септември 2021 година се посочва също, че българският е майчин език за 87 836 души, или 90.1% от населението на областта, ромският - за 7 132 души, или за

7.3%, и турският - за 1 018 души, или за 1.0% от отговорилите на въпроса. Друг майчин език са посочили 1 002 души, или 1.0%.

Най-еднородна по майчин език е българската етническа група. Сред самоопределилите се към турската етническа група за 899 души (94.3%) майчин език е турският, а за 5.0%, майчин е българският език. За майчин език ромски са посочили 6 632 души, или 96.1% от ромската етническа група. Сред самоопределилите се към ромската етническа група преобладават тези с източноправославно вероизповедание - 1 771, или 25.7%. Мюсюлманско вероизповедание е посочено 5.9% от ромите, протестантско - от 13.3%, „нямат“ вероизповедание са отбелязали 1 795 (26.0%) и „не мога да определя“ - 1 011 (14.6%) от самоопределилите се към ромската етническа група. /изт. www.nsi.bg/

1. ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

Оперативната цел на приоритета в Плана на община „Тунджа“ е :

„ Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, за образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми, и за утвърждаване на интеркултурното образование“ . Реализира се чрез 7 конкретни цели:

Цел 1: Обхващане на децата във форми на образование и грижи в ранна детска възраст и в предучилищното образование за развиване на познавателни и социално-емоционални умения с цел последващо образователно приобщаване.

Мярка 1.1.: Повишаване на обхвата на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст по механизма за обхват.

През учебните 2024/2025 и 2025/2026 години на територията на община „Тунджа“ предучилищно образование се осъществява в 5 детски градини, като към тях са разкрити целодневни детски групи в други 12 населени места на територията на общината. В общинските детски градини през отчетния период са сформирани общо 29 групи, в т.ч. 3 яслени групи. В детските градини, в които няма разкрити яслени групи се осигурява прием на деца, навършили 2 години.

Сформирани са 2 полудневни подготвителни групи – по една, в общинските училища Начално училище „Васил Левски“, с. Завой и Основно училище „ Св. св. Кирил и Методий“, с. Веселиново, община „Тунджа.

Общо в общинската система на предучилищното образование (5 – те детски градини и 2-те училища с подготвителни групи) към 01.01.2025 г. са обхванати 580

деца, в т. ч 41 в яслени групи, а към 31.12.2025 г. – 589 деца, в т. ч. 44 деца в яслени групи.

Мрежата от общински училища осигурява достъп до начално, основно и средно професионално образование и включва 2 начални училища, 6 основни училища, 1 обединено училище и едно средно училище.

Броят на учениците в дневна форма на обучение през 2024/2025 г. е общо 955, а през учебната 2025/2026 г. към 31.12. 2025 г. е 960 ученици.

В Списъка със защитените детски градини и защитените училища в Република България за 2025/2026 са включени Детска градина „Звездица“, с. Скалица, община „Тунджа“, област Ямбол, целодневни детски групи в с. Бояджик, част от Детска градина „Звездица“, с. Скалица, община „Тунджа и 2 училища - Основно училище „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Бояджик и Средно училище „Св. Паисий Хилендарски“, с. Скалица, което е включено и в Списъците на иновативните училища в Република България за учебната 2025/2026 година.

Със статут на средищни са общо 5 общински детски градини и групи към тях и 7 общински училища.

В изпълнение на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст на територията на община „Тунджа“ са определени 10 района за обхват и за всеки един район за обхват по един екип за обхват - общо 10 екипа за обхват , в които участват представители на различни институции включително и служители от община „Тунджа“. Със съдействието на общината се осъществяват обходи на терен и се прилагат мерки предвидени в Механизма. През 2025 г. са осъществени над 54 обхода по адреси на ученици с цел записване, превенция на отпадането от образователната система и за реинтегриране в образователната система.

Отчетена е тенденция за повишаване на броя на децата и учениците, обхванати в общинската система на предучилищно и училищно образование. През 2025 г. не са закрити общински образователни институции.

Мярка 1.2. Осигуряване на приобщаваща среда за деца в предучилищна възраст, които не владеят добре БЕ чрез осъществяване на допълнителни модули по БЕ, прилагане на методики за овладяване на БЕ.

През 2024 г. общинските детски градини и училищата с подготвителни групи са заявили участие в проект BG05SFPR001-1.003-0001 „Силен старт“, Процедура: BG05SFPR001-1.003 „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в

предучилищното образование“ с конкретен бенефициент Министерство на образованието и науката (МОН). През 2025 г. по проекта допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи, деца, за които българският език не е майчин, деца, които имат обучителни затруднения и които са отсъствали дълго от детска градина/училище, е проведено в НУ „Васил Левски“, с. Завой и в ОУ „Св. Кирил и Методий“, с. Веселиново, като са включени общо 20 деца.

В общинските детски градини и училища с подготвителни групи за предучилищно образование при идентифицирани потребности се организира и провежда обучение чрез допълнителни модули в педагогически ситуации за деца в предучилищна възраст, които не владеят български език, като мярка за обща подкрепа за личностно развитие по чл.14 от Наредбата за приобщаващото образование.

Мярка 1.3. Осигуряване на допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху изучаването на български език за ученици, за които българският език не е майчин и които не владеят добре български език, в т.ч. разработване и прилагане на методики за преодоляване на обучителните затруднения.

В модули за допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху изучаването на българския език за ученици, за които българския език не е майчин и които не владеят добре български език, както по други учебни предмети, по данни на директорите на общинските училища, са включени над 395 ученици по проект № BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“. Допълнително обучение се реализира и като мярка за обща подкрепа за личностно развитие по Наредбата за приобщаващото образование. В детските градини е увеличен броят на педагогически ситуации по образователно направление „Български език и литература“. Увеличението е отразено в седмичното разпределение и в тематичните разпределения и се реализира регулярно във всички групи. Допълнителните педагогически ситуации се провеждат в рамките на организирания образователен процес.

Мярка 1.4. Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за прилагане на диференциран подход при обучението на деца и учениците, които имат пропуски или срещат затруднения при овладяването на учебното съдържание чрез използване на Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система

и за диференциран подход при определяне на потребностите им от предоставяне на индивидуална подкрепа.

В общинските образователни институции се провежда целенасочена и системна дейност за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти с оглед прилагане на диференциран подход при обучението на деца и ученици, които имат пропуски или срещат затруднения при усвояването на учебното съдържание.

Педагогическите специалисти участват в различни форми на квалификация – обучения, курсове, вътрешно-училищни квалификационни дейности и обмяна на добри практики, насочени към ранното идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система. В работата си учителите използват Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск.

На база на направените анализи се планират и реализират мерки за предоставяне на индивидуална подкрепа, включително допълнително обучение, индивидуална и групова работа с учениците, адаптиране на учебното съдържание и използване на подходящи методи и средства на обучение.

Наред с обучения за използване на Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система, се провеждат квалификационни форми за прилагане на иновативни подходи за работа.

В Обединено училище „Васил Левски“, с. Тенево е проведено обучение на тема: Иновативни и интерактивни методи и техники за работа в мултикултурна среда. Проведено от проф. д-р Янка Тоцева по плана за квалификационна дейност.

Предстои през месец март 2026 г. по проект „Успех за теб“ да се проведе обучение на педагогически специалисти и непедagogически персонал в прилагането на Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система и за диференциран подход при определяне на потребностите им от предоставяне на индивидуална подкрепа от ДИПКУ – Тракийски университет – Стара Загора.

Проведена е вътрешна квалификационна дейност на тема: „Моделите за поведение и тренинги за социално-емоционална подкрепа на ученици и педагогически специалисти в условията на кризи“ в изпълнение на Националната програма „Сигурност“ 2025 г в Обединено училище „Васил Левски“, с. Тенево.

Мярка 1.5. Реализиране на интегрирани дейности за образователна интеграция на деца и ученици от етническите общности в уязвимо положение

чрез осигуряване на ефективен процес на обхват, включване и реинтеграция в образователната система.

Всички общински образователни институции прилагат Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Служители от общинска администрация участват в определените общо 10 междуинституционални екипа за обхват и администрират Информационната система за реализация на Механизма. Със съдействието на общината се осъществяват обходи на терен и се прилагат мерките, предвидени в Механизма.

В десетте общински училища са осигурени условия и се осъществява целодневна организация на учебните занимания, която включва: образователна подготовка, самоподготовка, отдых, занимания по интереси, здравословно безплатно обедно хранене.

През 2024/2025 г. са формирани общо 35 групи за целодневна организация обучение, като в тях са обхванати общо 746 ученици (89 % от учениците).

През 2025/2026 г. са формирани общо 35 групи за целодневна организация обучение, като в тях са обхванати общо 720 ученици (82 % от учениците).

В подкрепа на целодневното обучение се предоставя топъл обяд на учениците от Начално училище „Васил Левски“, с. Завой и от Начално училище „Св. Климент Охридски“, с. Крумово по проект, който Община „Тунджа“ реализира в партньорство с Областния съвет на БЧК. През зимните месеци на учебната 2025/2026 г. в дейностите по проекта са обхванати общо 85 ученици от двете начални общински училища. Осигурено е съфинансиране на дейностите от общинския бюджет.

По данни на директорите на общинските училища през 2025 г. в общинската образователна система са реинтегрирани 19 ученици.

➤ По проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“, в изпълнение на Дейност 3. Допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученици със СОП, в риск, с хронични заболявания за трайно приобщаване в училищното образование“ е осъществена индивидуална и групова подкрепа на ученици със СОП, с хронични заболявания и в риск. В дейността през учебната 2024/2025 г. в ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Дражево са включени общо 18 ученици, а през учебната 2025/2026 г. – 20 ученици. В Основно училище „Св. Паисий Хилендарски“, с. Роза през учебната 2024/2025 г. са подкрепени 5 ученици, а през учебната 2025/2026 г. – 24 ученици.

Мярка 1.6. Реализиране на добри практики, свързани с повишаване качеството на образователния процес за деца и ученици от уязвими групи, включително роми, в това число за работа с родители, включително за преодоляване на COVID кризата.

От месец юли 2025 г. Детска градина „Изворче“, с. Кабиле и Детска градина „Звездица“, с. Скалица активно участват в дейности, насочени към повишаване качеството на образователната среда и професионалното развитие на педагогическите специалисти в предучилищното образование. Дейностите се реализират в рамките на проект, който е съвместна инициатива на община „Тунджа“ и Фондация „Тръст за социална алтернатива“ и се прилага пилотно през периода 2025–2026 г.

На екипите на детските градини се оказва подкрепа в прилагането на съвременни педагогически подходи, ориентирани към детето и семейството с цел устойчиво подобряване на качеството на образователния процес. В основата на програмата стоят ресурсите за качество, разработени от Международната асоциация „Стъпка по стъпка“ – една от водещите мрежи за ранно детско развитие в Европа и Централна Азия. Проведено е тридневно въвеждащо обучение на общо 16 директори и педагогически специалисти, работилници и се реализира експертна подкрепа с цел да се създават условия за усъвършенстване на педагогическите практики и подобряване на образователната среда в детските градини.

В общинските детски градини и училища се реализират Програми за интеркултурно образование чрез различни форми за обща подкрепа в областта на културата, науката и спорта по проекти, финансирани по Програма „Образование“ 2021-2027 г.

В общинските училища с цел повишаване на качеството на образованието и постиженията на учениците се прилагат съвременни методи на обучение, като: бинарни уроци, проектно-базирани уроци, ИКТ, включително облачни технологии и прилагане на изкуствен интелект в класно-урочната работа, STEM подход в урочната дейност. Някои примери:

В Основно училище „Христо Ботев“, с. Ботево е проведено обучение на всички педагогически специалисти по теми, свързани с прилагането на изкуствен интелект в образованието с присъждане на 1 квалификационен кредит.

В Начално училище „Св. Климент Охридски“, с. Крумово са реализирани два открити урока в новоизградения STEM -център.

Всички училища изпълняват проект „Училищна STEM среда“ по НПВУ с краен срок на изпълнение 31.05.2026 година.

В ОБУ „Васил Левски“, с. Тенево по Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, Модул „Съвременна среда за качествено обучение“, Дейност 1 „Модернизирание на училищната среда за ефективен учебен процес“, е извършено обзавеждане и обогатяване на училищната библиотека, както и създаване на кътове за четене, които се използват и в целодневната организация на учебния ден. Реализираните дейности допринасят за подобряване на учебната среда, повишаване на мотивацията за учене, насърчаване на четенето и самостоятелното учене, както и за по-активно участие на учениците в учебния процес. С изпълнението на проекта училището направи важна стъпка към създаването на вдъхновяваща образователна среда. Провеждат се на бинарни уроци, открити педагогически практики, тематични срещи с родители и други.

Мярка 1.7. Осъществяване на допълнителна работа за деца и ученици от уязвими групи, вкл. подкрепа и общностна работа чрез назначаване на образователни медиатори и социални работници

През 2025 г. образователна медиация се реализира във всички училища и детски градини на територията на общината. В общинските образователни институции са назначени и работят, както в образователна среда, така и на терен сред местните общности, общо 28 образователни медиатори. Длъжността е обезпечена със средства по проекти и/или от бюджета на училището/ детската градина.

Мярка 1.8. Провеждане на обучения за образователни медиатори и/или социални работници.

В периода от 18.07.2025 г. до 04.08.2025 г. бяха проведени обучения с непедагогически специалисти/включително медиатори/ от петте общински детски градини. Обученията бяха насочени към повишаване на професионалния капацитет на педагогически и непедагогически специалисти за ефективна работа с деца и ученици от уязвими групи, изграждане и прилагане на компетентности за демократична култура, интеркултурна чувствителност, толерантност и активно гражданско участие в мултикултурна образователна среда. Обучителната програма беше съобразена с националните и европейските политики за приобщаващо образование и демократична култура. През обучението успешно преминаха 30 непедагогически специалисти, включително и 3 образователни медиатори. Обучените непедагогически специалисти, образователни медиатори получиха удостоверения. Изпълнението на обучението допринесе за устойчиво повишаване

на капацитета на образователните институции за работа в мултикултурна среда, за прилагане на принципите на интеркултурното образование и за изграждане на демократична култура.

В Обединено училище „Васил Левски“, с. Тенево са осъществени информационни сесии за условията на труд и социалните права в Германия за мрежите на трудовите, образователните и здравните медиатори в ромските общности в България, организиран от Национална комисия за борба с трафика на хора. В сесиите участва образователен медиатор, назначен в училището по проект „Успех за теб“.

Мярка 1.9. Осъществяване на психологическа и социална подкрепа на деца и ученици от уязвими групи, включително роми чрез назначаване на психолози, образователни медиатори и социални работници.

За учебната 2024/2025 г. информацията в Национална електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) от работните карти "Характеристика на средата - образователното ниво и трудовата заетост на семейството" за децата и учениците в общинските образователни определя 6 общински училища в пета група, 2 детски градини и 3 училища в четвърта група, с висок процент на деца и ученици от уязвими групи.

На всички общински детски градини и училища са предоставени средства от държавния бюджет за работа с деца и ученици от уязвими групи според броя на децата и учениците в институцията и годишен размер за финансиране за едно дете и ученик. Считано от 16.05.2025 г. с изменението на Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование се предоставят и средства за институция с концентрация на деца и ученици от уязвими групи, както и средства в размер, определен на базата на броя на назначените образователни медиатори, социални работници и/или помощници на учителя към 1 януари на съответната календарна година.

Шест социални работници осъществяват подкрепа в 5 общински училища, като от тях 4 работят на непълно работно време.

В общинските детски градини са назначени 2 - ма педагогически съветници, а в общинските училища – трима психолози, един от тях на непълно работно време - 0,25 щ. бр.

В общинските детски градини няма назначени психолози, социални работници. Длъжността на образователните медиатори продължава да се осигурява на непълно работно време в три детски градини от бюджета.

Осигурените специалисти не са достатъчни за осъществяване на ефективна психологическа и социална подкрепа. Проектното финансиране продължава да бъде алтернатива за обезпечаване на длъжността на медиаторите.

По проект „Различен цвят в детски свят“, договор BG05SFPR0011.004-0012-C01 финансиран по Програма „Образование“ 2021-2027 г., процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR001-1.004 „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“ за всички общински градини са назначени трима образователни медиатори на непълно време за интензивна работа с родители в подкрепа на приобщаващото и интеркултурно образование на децата в общинските детски градини.

Възможност за осигуряване на образователната медиация в системата на предучилищното образование и училищното образование са целевите средства за работа с деца и ученици от уязвими групи по Наредбата за финансиране на предучилищното и училищното образование.

През 2025 г. за общо 15 общински образователни институции са получени целеви средства от държавния бюджет за работа с деца и ученици от уязвими групи общо 377 643 лв., от тях за персонал в т.ч. образователни медиатори, социални работници и/ или помощници на учителя - общо 135 000 лв.

През 2025 г. броят на образователните медиатори в общинските образователни институции се увеличи с 15 медиатора, но заетостта на повечето от тях им е на непълно работно време. Социалните работници в общинската образователна инфраструктура са налични само в пет от 10 -те общински училища.

Районите за обхват, от които се осъществява прием на деца и ученици в приемащите или в средишните общински детски градини и училища са териториално големи, като транспортните връзки между населените местна поставят предизвикателства.

Цел.2 Повишаване компетентностите на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал за работа в мултикултурна среда и за преодоляване на стереотипи и дискриминационни нагласи

Мярка 2.1. Преодоляване на дискриминационните нагласи чрез провеждане на различни инициативи (екскурзии, отбелязване на дати от празничния календар, информационни кампании и други дейности).

➤ През март 2025 г. започнаха дейности по проект „В свят различен, можеш да си автентичен“ - интеркултурно образование на учениците в малките населени места в община „Тунджа“ чрез култура, наука и спорт“, Договор № BG05SFPR001-1.004-0045-C01, финансиран по Програма „Образование“ 2021-2027 г., процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор на проектни предложения BG05SFPR001-1.004 „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“. Проектът се изпълнява от Сдружение „Местна инициативна група „ТУНДЖА – СЛИВЕН – ДОЛИНАТА НА ТУНДЖА“ в партньорство с Община „Тунджа“, Сдружение „Ромска академия за култура и образование“, гр. Сливен и 10 – те общински училища. В съответствие с поставените цели са разработени и се изпълняват Програми за интеркултурно образование за всеки учебен срок в общинските училища - партньори.

През 2025 г. са осъществени дейности за утвърждаване на интеркултурното образование чрез различни форми в различни области на живота - култура, наука, спорт. Проведени са общо 9 междуучилищни събития; междуучилищни образователни екскурзии, като всяко училище се включи в две едnodневни образователни екскурзии; 4 изнесени занимания в културни институти (театри, читалища, музеи, галерии, природни паркове и др.); 12 тематични интерактивни срещи с творчески личности, представители на различни професионални съсловия. Насърчено е положителното общуване между учениците от общинските училища с различна концентрация на ученици от уязвими общности.

В десетте общински училища – партньори по проекта са сформирани общо 12 групи за занимания по интереси (ЗИ) по различни тематични направления: фолклорно наследство и традиции; изобразително изкуство; екология; театрални форми; мажоретен състав; народни танци; спорт за здраве, занимателна наука и изкуства на сцена; фотография. В дейностите по проекта са включени общо 538 ученици от общинските училища, от тях 385 от уязвими групи и 153 ученици, чийто майчин език е български.

Мярка 2.2. Реализиране на форми на взаимодействие между децата и учениците от различен етнически произход за утвърждаването на межкултурните ценности и многообразието в образователната среда с цел

изграждане и възпитаване у подрастващите на социокултурен модел на поведение, основан на поведенчески модели за хуманизъм и толерантност.

➤ По проект „Успех за теб“ се провеждат занимания по интереси в седем общински училища. Сформирани са общо 14 групи за занимания по интереси, като са включени общо 157 ученици. В ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Веселиново са реализирани занимания по интереси в тематично направление „Гражданско образование“, насочени към формиране на граждански ценности, толерантно отношение, работа в екип, социални и творчески умения, изява на способностите.

➤ Занимания по интереси се провеждат и в изпълнение на Наредбата за приобщаващото образование, като са обезпечени средства от бюджета за общо 954 ученици в дневна форма на обучение в общинските училища;

➤ Национални програми на МОН:

По Национална програма „Образователни маршрути“ Основно училище „Христо Ботев“, с. Кукорево участва по Модул 1 „Образователни маршрути за училищата в страната“. Група от 10 ученици от прогимназиален етап с 1 ръководител проведе в 5 - дневна образователна екскурзия в района на гр. Банско. По Модул 3 „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“ с общо 47 ученици начален етап са проведени 11 урока в музеи, галерии, читалища и други.

По Модул 1 „Образователни маршрути за училищата в страната“ организирана група от 10 ученици и един ръководител от Начално училище „Св. Климент Охридски“, с. Крумово участваха в 5 – дневен спортен лагер в подходяща база в гр. Обзор, община Несебър. А група от 20 ученици с двама ръководители от Средно училище „Св. Паисий Хилендарски“, с. Скалица осъществиха образователни дейности в Пампорово, включващи посещения на исторически и природни забележителности.

Дейности по Национална програма „ Заедно в изкуствата и спорта“ през 2025 г. се реализираха в Основно училище „Св. св. Кирил и Методий“, с. Бояджик; Основно училище „Христо Ботев“, с. Кукорево; Средно училище „Св. Паисий Хилендарски“, с. Скалица и в Обединено училище „Васил Левски“, с. Тенево.

Сформирани са две групи с общо 18 ученици в областта на изкуствата, както и 5 спортни отбора, в които са включени общо 65 ученици от различни етноси.

➤ Ученическите спортни игри са платформа, която предоставя възможност за изява и положително взаимодействие между учениците, както и за възпитаване и утвърждаване на нагласи и поведение на толерантност и приемане на различията, уважение към личността - на другите и собствената.

През учебната 2024/2025 г. ученическият отбор по тенис на маса на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Дражево достигна до финалния национален етап на Ученическите игри. Учениците се класираха на престижното 6-то място сред 10 - те отбора. Постижението потвърди добрата подготовка на учениците и ангажираността на преподавателите в малкото училище на село.

През учебната 2025/2026 г. в общинския кръг на Ученическите игри се включиха ученици от училищата в общината в следните спортове: футбол, волейбол, баскетбол, тенис на маса и лека атлетика. Регистрирано е участие на 150 ученици (момчета 5–7 клас); 104 ученици (момичета 5–7 клас); 20 ученици (момчета 8–10 клас) и 18 ученици (момичета 8–10 клас). Броят на участниците потвърждава висок интерес към спортните дейности и добра ангажираност на учениците в различни възрастови групи. Класираните на първите места ще продължат в областния кръг.

Цел 3. Осигуряване на подкрепяща образователна среда, провеждане на междуучилищни дейности, подкрепа за създаване и развитие на партньорства между образователните институции и местните общности, НПО, допълнителна работа с учениците и техните родители, насърчаване на участието на родителите в живота на образователната институция и в образователния процес в мултикултурна среда.

Мярка 3.1. Реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация.

Мярката се реализира чрез инициативи, събития и прояви, в които участват деца и/или ученици от различни общински образователни институции, като: Общински детски фолклорен празник „Деца играят на кукери“; Общински детски празник „Водим бъдещето за ръка“; Еко-поход „Приятели“; Общински конкурс „Красива си земя, Тунджанска“; организирани посещения на театрални постановки; Ден на отворените врати в Авиобаза – Безмер; Коледни звезди над Тунджа; Бал на седмокласниците, десетокласниците и отличниците; Общински етап на ученическите спортни игри, пленери и др.

Формите за занимания по интереси, които се провеждат в Общински център за изкуство и извънучилищна дейност „Тунджа“, с. Кабиле, община „Тунджа“ за учениците от началните училища в селата Завой и Крумово, осигуряват

възможност да участват в образователни и творчески дейности извън училищната среда, в която протичат процеси на вторична сегрегация.

Цел 4. Провеждане на информационни кампании за лица от уязвими групи, включително за завършване на средно, професионално, колежанско и висше образование, особено за профили, специалности и професии, които дават перспектива за реализиране на пазара на труда

Мярка 4.1 Провеждане на информационни кампании и на дейности за ограмотяване и обучение на неграмотни и слабограмотни лица от уязвими групи, които нямат завършен начален етап или завършен клас от прогимназиалния етап

В общинските училища, в които е организирана самостоятелна форма на обучение се провеждат кампании за мотивиране на лица, навършили 16 години без образование или незавършили етап от обучение да се запишат. През отчетния период в информационните и мотивационни кампании са включени общо над 200 лица. През учебната 2025/2026 г. в самостоятелна форма на обучение са регистрирани 206 лица, спрямо 171 лица през учебната 2024/2025 година.

Цел 5. Системно взаимодействие с родителите за осъзнаване и осъществяване на техните отговорности за възпитанието, развитието, образованието и отглеждането на децата, както и за сътрудничество с детската градина/училището. Съвместна работа с образователни медиатори и други специалисти с отношение и влияние върху образователните постижения на децата и учениците.

Общинските училища участват в проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“, Процедура: BG05SFPR001-1.001 „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училищното образование“ с конкретен бенефициент Министерство на образованието и науката“. В изпълнение на Дейност № 2 „Интензивна работа с родители на ниво училище за формиране на положителни нагласи към образованието и за пълноценното им участие в образователния процес“ са реализирани дейности за подобряване на взаимодействието със семействата. В дейността са включени над 112 родители.

По Проект „В свят различен, можеш да си автентичен“ - интеркултурно образование на учениците в малките населени места в община „Тунджа“ чрез култура, наука и спорт“, Договор № BG05SFPR001-1.004-0045-C01, се финансира по Програма „Образование“ 2021-2027 г., процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор на проектни предложения BG05SFPR001-1.004 „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“, назначените 10 образователни медиатори с подкрепата на училищните екипи осъществяват целенасочена и засилена работа с родители на деца/ ученици от уязвими групи. Взаимодействието с родителите е организирано под формата на интерактивни срещи, кратки обучения, тренинги и други форми по теми за развитие на социални умения, за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование. Родителите се мотивират за активно участие в училищния живот. Работи се за признаване на важността на образованието за техните деца, развиване на отговорност, готовност и умения за подкрепа на детето/ ученика в образователния процес, включително и чрез положителен родителски пример. В груповата работа са включени общо 60 родители от различни етноси, включително от уязвими групи.

В рамките на проект „Различен цвят в детски свят“, беше реализирана дейност „Подкрепа за интензивна работа за изграждане на общност от активни родители в детските градини“, насочена към ангажиране на родителите като партньори в предучилищното образование и към повишаване на мотивацията им за активно участие в дейности по интеркултурно образование.

Дейността се осъществи чрез прилагане на иновативна и активна форма на взаимодействие с родителите – „Малки стъпки за голямо бъдеще“, съобразена с възрастовите особености на децата и културното многообразие на семействата. Форма на взаимодействие: „Малки стъпки за голямо бъдеще“

Родителските срещи бяха организирани под формата на интерактивни ателиета, в които родителите участваха активно заедно с педагогическите специалисти и образователните медиатори. Чрез игри, визуални материали, кратки практически задачи и примери от ежедневието в детската градина, родителите бяха запознати с:

- значението на ранното детско развитие и образованието;
- ролята на семейството в подкрепата на емоционалното, социалното и езиковото развитие на децата;
- ценностите на толерантност, уважение и приемане на различието в мултикултурна среда.

Образователните медиатори подпомагаха комуникацията с родители, чийто майчин език не е български, като съдействаха за преодоляване на езикови и културни бариери и за изграждане на доверие между семейството и детската градина.

В резултат от дейността бяха обхванати и подкрепени общо 212 родители от детските градини, които участваха активно в проведените интерактивни срещи. Родителите споделиха положителна обратна връзка и повишена мотивация за сътрудничество с педагогическите специалисти и включване в инициативи, свързани с интеркултурното образование и приобщаващата среда в детската градина.

Мярка 5.2. Осъществяване на дейности за приобщаване на родители от уязвими групи към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца.

В рамките на проект „Различен цвят в детски свят“ се реализира дейност „Провеждане на полудневни информационни кампании, насочени към недопускане на дискриминация, основана на раса, етнически произход или религиозна принадлежност“. Дейността се изпълнява в периода от 04.4.2025 г. до 04.5.2028 г.

Полудневните информационни кампании са организирани и проведени от Фондация „Болни от астма“, в партньорство с 5 детски градини по проекта.

Информационните кампании са реализирани чрез структурирана и интерактивна форма, съобразена със спецификата на предучилищното образование и културното многообразие на общностите. Основният акцент е поставен върху превенция на дискриминацията, насърчаване на равнопоставеността и изграждане на нагласи за уважение към различията в раса, етнически произход и религиозна принадлежност.

Фондация „Болни от астма“ осигурява експерти образователни дейности, които планират и провеждат кампаниите, като използват подходящи информационни материали, примери от практиката и дискусии, адаптирани към средата на детската градина. Кампаниите се реализират в тясно взаимодействие с педагогическите екипи и с активното съдействие на образователни медиатори. Кампаниите допринесоха за повишаване на информираността на участниците и за утвърждаване на приобщаваща и недискриминационна среда в детските градини.

Цел 6. Подкрепа на образователни практики, иновативни идеи и дейности, насочени към трайно приобщаване и образователна интеграция, включително за повишаване на дигиталните умения

През 2025 г. по НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ, КОМПОНЕНТ 1: ОБРАЗОВАНИЕ И УМЕНИЯ, процедура чрез директно предоставяне на средства на конкретни крайни получатели за изпълнение на инвестиции по Механизма за възстановяване и устойчивост BG-RRP-1.015 „УЧИЛИЩНА STEM СРЕДА“, общинските училища получиха финансиране и стартираха изпълнението на мерките.

Извършени са ремонтни дейности за изграждане на STEM центрове и високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи (ВОСКС), доставено е оборудване и обзавеждане.

Модерната образователна среда насърчава ученето чрез практика, изследване и иновации; допринася за развитието на ключови компетентности на XXI век – критично мислене, креативност, работа в екип и дигитални умения. Чрез интегриране на науки, технологии, инженерство и математика учениците прилагат знанията си в реални ситуации и повишават мотивацията си за учене. STEM центърът носи ползи и за ранното професионално ориентиране, повишава качеството на образованието и престижа на училището, както и за по-добрата подготовка на учениците за бъдещия пазар на труда.

Проектите и националните програми на Министерство на образование са алтернативен и надежден инструмент за модернизиране на образователната среда и създаване на условия за повишаване на качеството на учебния труд. Чрез проектно финансиране в ОУ „Христо Ботев“, с. Кукорево, община „Тунджа“ са извършени важни инвестиции:

- По проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“ е изграден, обзаведен и оборудван логопедичен кабинет;
 - Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, Модул 1 „Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, по география и икономика, по технологии и предприемачество и за целодневна организация на учебния ден“: оборудван е кабинет по технологии и предприемачество.

Във всички общински образователни институции се реализира подкрепа на образователни практики, иновативни идеи и дейности, насочени към трайно приобщаване и образователна интеграция, включително за повишаване на дигиталните умения

В Обединено училище „Васил Левски“, с. Тенево са осъществени дейности като:

- Подкрепа на учениците и техните семейства за участие в национални събития по математика, български език и литература и информатика, като училището е заплатило таксите за участие на учениците. (Национално състезание „Бобър“, Многознайко и олимпиади Кингс).

- Отбелязване на деня на доброволеца в изпълнение на проект за сертифициране на ОБУ „Васил Левски“, село Тенево със статут „Екоучилище“. Изпълнение на разнообразни дейности за мотивиране на учениците за облагородяване на училищната среда (изработване на коледна елха от кенчета).

- Седмичата на програмирането. В учебните часове образователният процес е реализиран като истинско приключение, благодарение на креативните дигитални инструменти Quick, Draw! и AutoDraw, които показват на учениците приложението на изкуствения интелект в ежедневието. Съчетавайки технологии, история и творчество, с учениците е проведена състезателна игра в Kahoot! – викторина с въпроси, свързани с живота и делото на Апостола на свободата – Васил Левски.

- По повод Международния ден на храните в училището се проведе инициатива, насочена към повишаване на знанията и интереса на учениците към здравословното хранене, устойчивото земеделие и предприемачеството.

- Проведени са срещи с учениците в часовете на класа, посветени на Европейския ден за борба с трафика на хора. С учениците са обсъдени различните форми на трафик – сексуална и трудова експлоатация, принудителен брак, използване на деца за просия и други. Разгледани са начините, по които човек може да стане жертва на трафик, както и кои ситуации крият най-големи рискове, особено за младите хора.

В Начално училище „Св. Климент Охридски“, с. Крумово е осъществена работа с мобилното приложение Gemini – съвместно с 4 училища от Междуйнституционалната мрежа на начални училища. Изработени са образователни книжки: децата от общинското училище за националните герои Левски, Ботев и Райна княгиня, а учениците от другите три училища - книжки за зимни празници, обичаи и традиции, като кукери и др.

Цел 7. Разширяване на възможностите за учене през целия живот, вкл. чрез неформално и формално образование; включване във форми за образование и обучение на лица, които не са завършили средно образование;

популяризиране на ученето сред пълнолетни лица в различни възрасти за участие във форми на учене през целия живот.

Община „Тунджа“, в сътрудничество с екипите на общинските училища, насърчава ученето и реинтегрирането в образователната система и на лица, навършили 16 години и възрастни без начално и основно образование от уязвими групи, вкл. и роми, чрез самостоятелна форма на обучение.

През учебната 2024/2025 година самостоятелна форма на обучение е организирана за общо 171 лица, навършили 16 години в три общински училища – ОУ „Христо Ботев“, с. Ботево, ОУ „Христо Ботев“, с. Кукорево и Обединено училище „Васил Левски“, с. Тенево.

През учебната 2025/2026 година самостоятелна форма на обучение е организирана за общо 206 лица, навършили 16 години в четири общински училища – ОУ „Христо Ботев“, с. Ботево, ОУ „Христо Ботев“, с. Кукорево, Средно училище „Св. Паисий Хилендарски“, с. Скалица и Обединено училище „Васил Левски“, с. Тенево.

2. ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

Оперативната цел в Плана на община „Тунджа“ е:

Равнопоставеност на достъпа до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност

Преброяването през 2021 г. дава информация и за три основни характеристики на здравния статус на населението: самооценка на здравето, наличие на ограничения в ежедневните дейности поради здравословен проблем (лица с ограничение) и хора с увреждания, като съгласно националното законодателство и методологията на преброяването въпросите по темата за здравния статус са доброволни. Тъй като част от населението на страната не е обхванато по време на преброяването, и за темата са добавени данни от административни източници, структурите и съответните коефициенти, характеризиращи здравния статус на населението са изчислени към общия брой на отговорилите лица, а не към цялото население.

Към 7 септември 2021 г. най-големи са броят и относителният дял на лицата, които самоопределят здравето си като добро - 43 045 (44.2%), следвани от много

добро - 24 736 (25.4%), и задоволително - 20 287 (20.8%). Като лошо и много лошо оценяват здравето си съответно 4 609 и 968 души, или 4.7 и 1.0% (фиг. 1). Лицата, които са посочили, че не могат да определят, са 1 251 (1.3%). Отговор „Не желая да отговоря“ са отбелязали 2 585, или 2.7% от отговорилите лица. /изт. **НСИ**, **Териториално статистическо бюро – Югоизток Отдел „Статистически изследвания – Ямбол“**-Здравен статус на населението към 7 септември 2021 г. в област Ямбол /

На територията на Община „Тунджа“, която е сред най-големите по площ административни единици в страната, няма разкрити МБАЛ. Функционират два филиала на Центъра за спешна медицинска помощ - Ямбол в селата Тенево и Скалица.

Шест са Амбулаториите за индивидуална практика за първична медицинска помощ, обслужващи с. Маломир, с. Дряново, с. Коневец, с. Драма, с. Генерал Тошево, с. Безмер, с. Дражево, с. Голям манастир, с. Веселиново, с. Завой, с. Тенево, с. Каравелово, с. Робово, с. Сламино, с. Победа, с. Калчево, с. Стара река, с. Козарево, с. Симеоново, с. Асеново, с. Роза, с. Скалица, с. Овчи кладенец, с. Хаджидимитрово, с. Генерал Инзово, с. Миладиновци.

Три са Амбулаториите за индивидуална практика за първична помощ по дентална медицина, съответно за Маломир, Кукорево и Тенево.

В училищата и детските градини на територията на общината са оборудвани 18 здравни кабинети и 9 бр. спешни шкафове.

С грижа за здравето на децата в предучилищна възраст и на учениците от начален етап на образование в общинските образователни институции се реализират дейности по Схема „Училищен плод“ и „Училищно мляко“.

Посредници в достъпа до здравни услуги на хора от ромската общност и други уязвими групи, както и в комуникацията им с различни институции, са здравните медиатори. За община „Тунджа“ са утвърдени 8 бройки за длъжността „здравен медиатор“. Част от дейностите им за повишаване на здравната култура и подобряване на здравния статус на уязвими групи /в т.ч. роми/ от населението на община „Тунджа“ обхващат съдействие на общопрактикуващите лекари при провеждане на планови имунизации и имунизационни кампании, профилактични прегледи, консултиране при подготовката на документи за представяне пред ТЕЛК и др. Самостоятелно или съвместно с различни институции и/или НПО здравните медиатори разпространяват здравно-информационни материали, организират беседи свързани със семейното планиране, за ползата от ваксинопрофилактиката и други / например през 2025 г. е оказано съдействие за поставяне на две ваксини

срещу рак на маточната шийка/. Освен дейности, свързани със здравеопазването, те извършват и дейности по решаване на комплексни казуси и съпровождане до социални институции.

Обобщената информация от годишните отчети на здравните медиатори показва, че за 2025 г. те са имали 213 нови индивидуални казуса и 185 нови индивидуални клиенти. Оказали са съдействие на ОПЛ при провеждане на планови имунизации и имунизационни кампании на деца и възрастни -съответно 545 и 79. Съдействие на ОПЛ при провеждане на профилактични прегледи на деца и възрастни – съответно 120 и 18. Съдействие на РЗИ при провеждане на планови имунизационни кампании на възрастни- 15. Пет са съдействията на лекари по дентална медицина /осъществяване на дентални профилактични и/или лечебни дейности/ . Две са съдействията на лекари по дентална медицина/изпълнение на профилактични програми в областта на денталната медицина/.

При подпомагане достъпа до медицинска помощ, освен патронаж в общността /966/, съпровождане до здравни институции /287/, попълване на документи /189/, следване на процедури /57/, са извършени и 2580 консултации. Възстановяването на здравно-осигурителните права -32 лица.

Дейности по промоция на здравето - здравно- информационни кампании -19 /семеино планиране, сексуално и репродуктивно здраве/

Брой разпространени здравно-информационни материали – 2861

В дейностите по решаване на комплексни казуси са извършени 237 консултации, попълване на документи/ 637/, съпровождане до институции – 2, следване на процедури -85.

През 2025 здравните медиатори са преминали 2 обучения в РЗИ- Ямбол, 1 обучение - детско и майчино здраве от НМЗМ. Взели са участие в годишна среща на Националната мрежа на здравните медиатори /НМЗМ/, обучение и общностно събитие -приемна грижа, организирани от Националната асоциация за приемна грижа в рамките на инициативата „Приемни семейства с права, деца с бъдеще“ с подкрепата на ФРГИ /Фондация „Работилница за граждански инициативи/. Обучението и общностното събитие, проведени в два последователни дни, събраха десетки професионалисти, приемни родители и местни лидери. Домакин на събитието бе община „Тунджа“. Първият ден бе посветен на обучение, като сред участниците бяха учители, здравни медиатори, ресурсни специалисти, представители на социални центрове и експерти в сферата на културата и образованието. В рамките на втория ден акцентът бе поставен върху въпросите на обществеността за приемната грижа. Кметове на малки населени места, родители,

експерти по социална политика и общностни лидери обсъдиха открито предразсъдъците и митовете, които продължават да тежат върху приемната грижа.

През 2025 г. община „Тунджа“ продължи да предоставя съществуващите социални услуги и да ги обогатява. Общината има опит в предоставянето на социални и интегрирани здравно-социални услуги по редица операции : „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2“, „Патронажна грижа +“ и „Грижа в дома“, които предоставяха интегрирани услуги за хората с невъзможност за самообслужване и за хората с увреждане, като се съчетаваха комплексни действия в посока осигуряване на дългосрочна грижа.

През 2025 г. стартира Проект „Иновативни здравно-социални услуги в община Тунджа“ по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 съфинансирана от Европейския съюз, с цел да се надгради и подобри предоставянето на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда за нуждаещи се самотноживеещи лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване. Чрез проектните дейности се създава възможност да се изгради и приложи иновативен модел за дистанционен мониторинг на здравословния и психо-социален статус на хора с хронични заболявания и трайни увреждания, както и самотноживеещи възрастни в невъзможност за самообслужване (или най-уязвимите групи от населението) на базата на съвременните информационни и комуникационни технологии – телекеър. Допустимите целеви групи са : 1. самотноживеещи лица с увреждания, които независимо, че нямат определена чужда помощ, разполагат със съответните медицински документи, удостоверяващи невъзможността им за самообслужване за определен период от време; 2. самотноживеещи лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, които нямат определена по съответния ред степен на намалена работоспособност. Очакваните резултати са: предоставяне на иновативни здравно-социални услуги и иновативни дистанционни услуги – телекеър на лицата от целевите групи; осигуряване на подкрепа към най-уязвимите групи от населението.

В зависимост от оценката на индивидуалните потребности на лицата, се предоставят почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги от специалисти: домашни помощници /36 бр./ и 1 социален работник. Здравно-социални услуги приоритетно се предоставят на потребители /към момента 47 лица/, които попадат в хипотезата на „нуждаещи се от умерена подкрепа“. Осигурено е и предоставянето на иновативни, дистанционни здравно-социални услуги по домовете –телекеър за лицата от целевите групи в Община „Тунджа“, благодарение на 5 броя „умни гривни“.

Предоставянето на почасови интегрирани здравно-социални услуги за нуждаещи се хора с увреждания и възрастните хора има важна роля за превенция на социалното изключване. Този тип услуги са доказали своята значимост като начин за достигане до най-уязвимите групи от населението и гарантиране, че те ще получат навременна и професионална подкрепа в зависимост от техните индивидуални потребности.

През 2025 г. продължи изпълнението на Проект „Топъл обяд в Община Тунджа“ - подпомагаща услуга на територията на общината, която обхваща всички 44 села. Тя се изразява в приготвяне и предоставяне на безплатен топъл обяд веднъж дневно и реализиране на съпътстващи мерки. Приготвянето и предоставянето на храната е в три обекта - Домашен социален патронаж с. Болярско, който обхваща 5 села, вторият обект е ОСПОХ „ДСП“ с. Победа, който обхваща 11 села и третия обект се реализира чрез закупуване на храна от външен Постоянният капацитет на потребителите е 600 лица, като през изминалата 2025 г. са новопостъпили 122 лица или общо през проекта са преминали 921 лица с доходи до линията на бедност.

През 2025 г. в услугата „Асистентска подкрепа“ са постъпили 68 нови потребители. Към 31.12.2025 г. 117 лица са потребители на услугата, като от началото ѝ до края на 2025 г. в услугата са преминали 286 лица.

В услугата е осигурена заетост за 65 лица, в това число 1 ръководител звено, социални работници /2 лица/, сътрудник социални дейности /2 лица/, 1 шофьор и 59 социални асистенти.

В изпълнение на разпоредбите на Закона за личната помощ, в рамките на прилагането на Механизма за лична помощ, за периода 01.01.2025 г.- 31.12.2025 г. са обхванати 182 потребители от 40 населени места. Общият брой лични асистенти е 258, като на 10 потребителя са назначени 2-ма асистента и са усвоени 4 322 234,95 лв. Преобладаващите потребности на потребителите, посочени в план-графика на личния асистент, са от личен характер - поддържане на лична хигиена, къпане, сресване, обличане, преобличане, личен тоалет и от домашен характер - почистване, пазаруване, готвене, хранене.

През 2025 г. продължават дейността си държавно делегираните услуги: Дневен център за пълнолетни лица с увреждания в с. Веселиново; Дневен център за стари хора в с. Генерал Инзово; Дневен център за стари хора в с. Скалица с капацитет; Център за социална рехабилитация и интеграция в с. Калчево. Поддържа се и се развива дейността на Дом стари хора „Христо Ботев“, с. Болярско.

В разкритите през 2024 г. нови социални услуги - „Приют“ в с. Скалица / с капацитет 10 легла /, през 2025 г. са били настанени 15 лица, а „Общностен център за деца и семейства“ в с. Козарево предоставя почасови грижи за над 30 потребители.

В партньорство с Агенция за социално подпомагане, се реализира проект „Приеми ме - 2015“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“, чрез който се предоставя услугата „Приемна грижа“ на територията на община „Тунджа“. За 2025 г. са осигурени средства в размер на 50 959,95 лв., чрез които се предоставя професионална приемна грижа от 2 семейства, в които са настанени за отглеждане 2 деца.

3. ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“

В общината са налични 8 броя общински жилища в селата Тенево и Скалица. В населените места Ботево, Бояджик, Веселиново, Дражево, Завой, Кукорево, Крумово, Могила, Робово и Хаджидимитрово има обособени квартали с компактна ромска общност. Кварталите и жилищните сгради в тях са снабдени с електричество и вода, но нямат изградена канализация. До този момент няма принудително съборени жилища.

От населените места в общината изцяло изградена канализация има в с. Тенево, в селата Веселиново, Кукорево, Роза и Чарган е изградена частично, като за изграждането ѝ не се изисква и не се събира информация за етническата принадлежност на лицата, попадащи в обхвата на интервенциите.

През 2025 г. продължи работата на общината за подобряване на пътна и улична мрежа и условията на живот в тунджанските села, които придобиват все по-приветлива визия.

За село Завой е изработен, одобрен и влязъл в сила подробен устройствен план - план за регулация и застрояване за поземлен имот с идентификатор 30096.500.1 /ПИ 031058 по КВС/ по КККР на с. Завой, с площ 10,750 дка. Променено е предназначението на земеделска земя за жилищно строителство. Обособени са 24 бр. урегулирани поземлени имоти, от които 21 са общинска собственост. Общо са закупени 14 имота от тях, като през 2025 г. са подадени заявления за закупуване с три реализирани продажби.

4. ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

Оперативна цел: Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ролите на пазара на труда и повишаване на дела на зетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване

През 2025 г. продължи реализирането на дейности и мерки за ограничаване на безработицата, чрез реализирането програми са постигнати целите за:

-Осигуряване на достъп до работни места на безработни лица от неравнопоставените групи на пазара на труда;

-Създаване на възможности за трудова и социална интеграция на безработни лица, отдалечени от пазара на труда;

-Разкриване на работни места за безработни лица от неравнопоставените групи на пазара на труда;

-Подобряване и повишаване на жизнения стандарт на лица в неравностойно положение;

Целевите групи към които са насочени програмите са:

-безработни младежи до 29г., с висше образование;

- безработни младежи до 29 г., с подгрупа до 25г. младежи, които нито се обучават, нито са зети;

-безработни лица над 50-годишна възраст;

-хора с увреждания;

-продължително безработни лица;

-лица извън работната сила, желаещи да работят, в т.ч. обезкуражени лица.

През годината община „Тунджа“ , реализира и осигури временна заетост и доходи на лица по следните програми и проекти:

- по НП „Активиране на неактивни лица“ – 1 лице;

-по „Национална програма за обучение и заетост на продължително безработни лица“ – 10 лица;

- по ОП „РЧР“ Проект „Започвам работа – Компонент 3-Заетост“ – 2 лица.

В съответствие с прилагането на чл.12 от Правилника за прилагане на закона за социално подпомагане и договор между Община „Тунджа“, Дирекция „Социално подпомагане“ - Ямбол и Инспекция по труда – Ямбол, е изготвена Общинска програма, чрез която средномесечно по 30 лица - обект на месечно социално подпомагане са ангажирани за извършване на обществено полезни дейности в населените места на общината до 40 часа месечно.

През 2025 г. Община „Тунджа“ кандидатства и е одобрена като бенефициент по Проект BG05SFPR002-3.001-0001 „МЛАДЕЖКА ЗАЕТОСТ +“ финансиран от Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд+. В процедурата са проверени над 80 младежи на възраст от 18 до 29 години, като са сключени четири трудови договора с 12 лица през 2025г., а от 2024г., продължиха да работят и през тази година още 30 лица по осем други договора. Работните места са разпределени в селата – Генерал Инзово, Крумово, Тенево, Ботево, Маломир и общинска администрация. На работниците са назначени 9 ментори, които ги обучават за съответната длъжност и следят за изпълнение на задълженията им. Лицата са назначени с продължителност 9 месеца на 8 часов работен ден на длъжност „Работник поддръжка“, „Технически сътрудник“ и „Старши специалист“.

Общото финансиране на четирите договора по проекта е в размер на 135 576 лв.

Към 30 ноември 2025 г. в МТСП - Дирекция „Бюро по труда“ - Ямбол са регистрирани 118 лица, като идентифицирани, информирани и консултирани са над 80 лица.

5. ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на „език на омразата“

С цел опазването на обществения ред и спокойствието на гражданите на територията на Община „Тунджа“, през 2025 г. образувателно-административно-наказателни производства, които са приключили с издадени от Кмета на община „Тунджа“ Наказателни постановления са 128 и сключени Споразумения по чл.58 от ЗАНН -6, за налагане на административни наказания на нарушителите.

През 2025 г. основната дейност на Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при Община „Тунджа“ отново бе насочена към намаляване на престъпленията и противообществените прояви, извършвани от малолетни и непълнолетни. Съвместната работа на МКБППМН при община „Тунджа“ с Отдел „Закрила на детето“, Инспектор Детска педагогическа стая при РУ „Тунджа“, директори на учебните заведения има за цел да се сведат до минимум противообществените

прояви, да се преодолеят негативните нагласи у децата и най-вече ранна диагностика на асоциално поведение сред подрастващите. С цел предотвратяване и отстраняване на проблеми, причини и условия за извършване на противообществени прояви и престъпления от малолетни и непълнолетни се провеждат инициативи, кампании, състезания, също така и срещи с родители на деца с негативни нагласи.

През 2025 година са проведени следните мероприятия, инициативи:

-Осъществяване на програма по инициатива на БЧК за превенция на водния травматизъм „Приятели с водата“ - сред учениците от начален етап от училищата на територията на Община „Тунджа“;

-Среща в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Дражево с учениците, участници в „Детско полицейско управление“. На срещата учениците се запознаха с дейностите на МКБППМН при община „Тунджа“, възпитателните мерки, които може да налага Комисията, съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, как се образуват и протичат възпитателните дела, какъв е съставът на МК, какви са последствията от извършените противообществени прояви и деяния от малолетните и непълнолетните лица;

-Ученици от ОУ „Христо Ботев“, с. Кукорево взеха участие в заключителното мероприятие по дейност по Национална програма „Работа на полицията в училищата“ под надслов „Ваканция здравей! Да играем безопасно!“. На децата бяха осигурени раници и подаръци;

-По случай първия учебен ден – 15 септември, на първокласниците от 10-те училища на територията на общината бяха осигурени комплект ученически пособия и книжки;

-Включване в Националната кампания за превенция на насилието и злоупотреба с деца, под мотото „Бъди смел, бъди добър“ - проведени срещи с родители в периода 20 – 26 ноември - Седмица, посветена на детските права.

През 2025 година в Описната книга на Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните са вписани 27 преписки от:

- Районна прокуратура град Ямбол - 24 преписки;
- РУ - 3.

Освен заведените преписки има 3 Наказателни постановления с административно наказание „Обществено порицание“.

По входящите преписки са образувани 17 възпитателни дела, 1 не е образувано, съгласно чл. 16, ал. 3 от ЗБППМН, 3 преписки са върнати в РП,

защото малолетните и непълнолетните лица не са с настоящ адрес в Община „Тунджа“ и 6 възпитателни дела са насрочени за разглеждане през месец януари-февруари 2026 г.

При налагане на възпитателни мерки по Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, съставът, разглеждащ делото, се ръководи от тежестта на извършената проява, инцидентна ли е или лицето има и други регистрирани прояви, както и от причините и условията, довели до извършването ѝ.

Най-често извършваните противообществени прояви са кражба на вещи и унищожаване на чуждо имущество.

През 2025 г. към комисията работиха 2 обществени възпитатели, упражняващи надзор над 4 непълнолетни лица.

6. ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА И МЕДИИ“

Оперативна цел: Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществен културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предразсъдъци към ромите в медии с оглед на изграждане на позитивен образ на общността

На територията на община „Тунджа“ развиват дейност 40 читалища и са открити 41 клубове на пенсионера. Читалищата на територията на общината са средища с активни културни, информационни, социални и граждански функции. С дейността си те играят важна роля в културния живот на малките населени места - с любителското художествено творчество, с реализацията на различни мероприятия. Все по-значима е и социализиращата роля на читалищата. Много добър пример за това е Народно читалище „Просвета-1910“, с. Тенево, което е лицензиран доставчик на социална услуга „Общностна работа“, . Целева група са всички деца от уязвими общности или групи; техните семейства и близки.

Съгласно Закона за народните читалища в тяхната дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Програмата за развитие на читалищната дейност в община „Тунджа“ за 2025 г. отново следваше целите, разписани в Закона за народните читалища. През годината продължи подкрепата за изяви на самодейните колективи на различни фестивали, а общината, заедно с народните читалища, образователни институции и социални услуги, продължи да оползотворява максимално потенциала на проявите в Културния календар като възможност за социално сближаване и общуване на хората в малките населени места на общината. В културния календар бяха включени и нови събития.

Част от народните читалища и през 2025 г. кандидатстваха с проекти за обновяване на библиотечния фонд. Достъпът до информация, знания, комуникация и учене през целия живот се налага в последно време с предоставянето на компютърни и интернет услуги / напр. провеждат се обучения „Интернет за всички – дигитални умения за възрастни 60+“/. През 2025 г. част от тунджанските читалища кандидатстваха и бяха одобрени по процедурата „Изграждане на мрежа от дигитални клубове“ . Процедурата има за цел да подкрепи читалища, обществени библиотеки и национални организации на работодатели и работници в създаването на дигитални клубове в цялата страна. Клубовете ще бъдат оборудвани с техника и интернет свързаност, за да осигурят достъп до електронно обучение, включително за дигитални умения, с фокус върху социалното приобщаване и ученето през целия живот.

В края на м. август 2025 г. приключи проект „Живата традиция“ по програма „Нематериално културно наследство - за професионални ансамбли“ на Фолклорен ансамбъл „Тунджа“. Важна част от дейностите по проекта бе методическата подкрепа на танцови и певчески състави при народни читалища от общината, а реализираните концерти и дейности по проекта разшириха достъпа на местната общност до културно съдържание.

През 2025 г. Община „Тунджа“ сключи договор за финансиране по Процедура BG-RRP-11.022 – „Ново поколение местни политики за култура за малки общини“, финансирана от Национален фонд „Култура“ по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. С неговото изпълнение Община „Тунджа“ ще утвърди своя ангажимент към устойчивото културно развитие, подкрепата на творческите общности и разширяването на достъпа до култура за всички жители на общината.

През 2025 г. продължи ползотворната работа Център за подкрепа за личностно развитие - Общински център за изкуство и извънучилищна дейност „Тунджа“, с. Кабиле. Основната цел на Центъра е развитието на познавателната,

естетическа и физическа култура на децата, развива се творческото им мислене и способности, създават се умения, навици и интереси. Стимулира се творческата им изява чрез организиране и провеждане на общински асамблеи, фестивали, празници, участия в състезания, конкурси, изложби, пленери и редица други прояви на общинско, регионално и национално ниво.

През м. декември 2025 г. се проведе Коледния благотворителен бал на община „Тунджа“, чрез който се набират средства в подкрепа на образованието, развитието и здравето на деца, ученици и младежи от общината от всички етноси.

Всички реализирани събития и новини през годината, касаещи дейността на общината бяха отразени на брифинги с медии, а също така са публикувани на официалната фейсбук страница и на сайта на общината.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Планът за действие на Община „Тунджа“ в изпълнение на Областната стратегия за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация в област Ямбол за периода 2021-2030 г. е разработен е като отворен документ, който може да се актуализира, допълва и изменя на база регламентирани периодични анализи, какъвто е и настоящият Мониторингов доклад.